

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 29.5.2013
COM(2013) 379 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

**privind punerea în aplicare a orientărilor generale privind politicile economice ale
statelor membre a căror monedă este euro**

{SWD(2013) 379 final}

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind punerea în aplicare a orientărilor generale privind politicile economice ale statelor membre a căror monedă este euro

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 136 coroborat cu articolul 121 alineatul (2), având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice², în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene³,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European⁴,

având în vedere concluziile Consiliului European,

după consultarea Comitetului economic și financiar,

întrucât:

- (1) Eurogrupul are o responsabilitate deosebită în guvernanta economică a zonei euro. Criza economică a expus în mod clar interconexiunile din zona euro, evidențiind nevoia unei strategii politice generale coerente, care să țină cont de efectele de contagiune puternice dintre țările a căror monedă este euro, pentru ca prin modalități eficiente de coordonare a politicilor să se reacționeze rapid la schimbările survenite în mediul economic.
- (2) Statele membre a căror monedă este euro s-au angajat să pună în practică o serie de reforme de politică suplimentare extinse și să coordoneze aceste politici prin semnarea, la 2 martie 2012, a Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernanta în cadrul uniunii economice și monetare. Intrarea în vigoare a așa-numitului „pachet de două regulamente”⁵, în 2013, va consolida pe mai departe coordonarea bugetară și economică a politicilor în zona euro.

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

³ COM(2013) 379 final.

⁴ P7_TA(2013)0052 și P7_TA(2013)0053.

⁵ COM(2011) 821 final și COM(2011) 819 final.

- (3) Se lucrează în prezent la aprofundarea în continuare a uniunii economice și monetare. La 28 noiembrie 2012, Comisia a prezentat Comunicarea privind un proiect pentru o uniune economică și monetară profundă și veritabilă⁶. Proiectul a identificat argumentele și obiectivele unei veritabile UEM, precum și instrumentele și măsurile care ar putea să asigure realizarea acestor obiective. Prin intermediul proiectului s-a dorit lansarea unei dezbateri la nivel european. La 12 septembrie 2012, Comisia a prezentat o foaie de parcurs către o uniune bancară⁷. Această propunere a fost însoțită de o propunere de două regulamente necesare pentru instituirea mecanismului de supraveghere unic⁸. La 5 decembrie 2012, Președintele Consiliului European a publicat un raport care a fost elaborat în strânsă colaborare cu Președintele Comisiei, Președintele Eurogrupului și Președintele BCE și care conținea o foaie de parcurs specifică, cu termene-limită bine definite, pentru realizarea unei veritabile uniuni economice și monetare. Acesta era structurat în funcție de domeniile unui cadru integrat de politică financiară, bugetară și economică și se baza pe legitimitate democratică și responsabilitate. La 14 decembrie 2012, șefii de stat sau de guvern au decis în legătură cu acțiunile care vor fi întreprinse în ceea ce privește foaia de parcurs pentru realizarea UEM, recunoscând interdependența dintre economiile statelor membre din zona euro și beneficiile pe care stabilitatea din zona euro le poate aduce membrilor săi și Uniunii Europene în ansamblul său.
- (4) Parlamentul European este implicat în mod adecvat în derularea semestrului european și și-a exprimat punctul de vedere privind aprofundarea uniunii economice și monetare în rezoluția sa din 20 noiembrie 2012 „Către o veritabilă uniune economică și monetară”⁹.
- (5) Gestionarea crizei în zona euro a fost caracterizată de o voință fermă. Angajamentul tuturor statelor membre și al instituțiilor UE pentru protejarea integrității zonei euro a fost în mod clar mai presus de orice îndoială. Cu toate acestea, eficacitatea guvernancei din zona euro, precum și gestionarea crizelor de către Eurogrup trebuie îmbunătățite în continuare pentru a se asigura pe deplin o coordonare eficientă la nivelul zonei euro. Este necesară, de asemenea, o coordonare consolidată pentru a se ajunge la o strategie politică generală coerentă în zona euro și pentru a se asigura că măsurile de politică necesare sunt puse în aplicare. Atingerea acestor obiective va consolida încrederea cetățenilor și a piețelor și va contribui, astfel, la redresarea economică și la stabilitatea financiară în zona euro.
- (6) Intrarea în vigoare a pachetului de două regulamente va consolida pe mai departe supravegherea bugetară în zona euro. Acest pachet legislativ îi acordă Eurogrupului un rol în dezbaterile proiectelor de buget ale statelor membre, precum și a perspectivelor bugetare pentru zona euro în ansamblu, cu scopul de a asigura o strategie fiscală generală adecvată. Aceste discuții au loc pe baza opiniilor Comisiei privind proiectele de planuri bugetare ale statelor membre din zona euro și a evaluării de către Comisie a zonei euro în ansamblu, a proiectelor de planuri bugetare și a interacțiunii dintre acestea. Pentru a realiza consolidarea fiscală în zona euro, provocarea este ca, în timp, ponderea datoriei în PIB să se situeze pe o traiectorie descendentă. Acest lucru poate fi realizat prin politici de consolidare fiscală diferențiate și favorabile creșterii, stimulând în același timp sporirea potențialului de creștere al zonei euro. Componenta corectivă a

⁶ COM (2012) 777 final.

⁷ COM (2012) 510 final.

⁸ COM (2012) 511 final și COM (2012) 512 final.

⁹ Rezoluția din 20 noiembrie 2012 „Către o veritabilă uniune economică și monetară”, a se vedea P7_TA(2012)0430.

Pactului de stabilitate și de creștere prevede ajustarea bugetară, astfel cum este definită din punct de vedere structural, ținându-se seama de diferențele dintre țări privind riscurile care amenință sustenabilitatea, atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu, și permite stabilizatorilor automați să acționeze în funcție de strategia de ajustare. Componenta preventivă a Pactului de stabilitate și de creștere prevede o adaptare progresivă în vederea îndeplinirii obiectivelor pe termen mediu, folosind îmbunătățirea structurală anuală de 0,5 % ca valoare de referință. Această ajustare poate fi adaptată de fiecare țară în parte, ținându-se seama de condițiile ciclice și de riscurile legate de sustenabilitatea datoriei. Credibilitatea politicii fiscale pe termen mediu ar fi consolidată în cazul în care componența cheltuielilor și a veniturilor publice ar reflecta mai bine creșterea impactului diferitelor linii bugetare de cheltuieli și de surse de venit. În plus, potențialul de creștere a economiei poate fi sporit prin noi reforme structurale și prin exploatarea marjelor bugetare disponibile pentru a stimula investițiile publice în zona euro, respectând domeniul de aplicare al Pactului de stabilitate și de creștere.

- (8) Majoritatea indicatorilor de risc legați de piețele financiare din UE, precum și încrederea pieței s-au îmbunătățit comparativ cu anul 2012, după ce s-a disipat intensitatea spiralelor autosugestionate și distructive. Cu toate acestea, fragmentarea semnificativă a pieței persistă. Îmbunătățirea condițiilor de finanțare pentru bănci nu s-a resimțit prin reluarea creditării economiei reale și există în continuare diferențe semnificative între statele membre în ceea ce privește activitatea de creditare a băncilor și costul finanțării pentru sectorul privat. Principalele provocări ale situației actuale sunt facilitarea unei reduceri ordonate a gradului de îndatorare, atât a sectorului bancar, cât și a sectorului privat nefinanciar și, în același timp, menținerea fluxului de noi credite pentru utilizări productive în economia reală și în special pentru IMM-uri.
- (9) Continuarea exercițiului de echilibrare a bilanțurile băncilor și consolidarea în continuare a rezervelor de capital, atunci când este necesar, ar contribui la redresarea creditării. În acest context, ar trebui efectuate analize privind calitatea activelor și teste de stres de către mecanismul de supraveghere unic (MSU) și Autoritatea Bancară Europeană (ABE) pentru a se asigura transparența bilanțurilor băncilor, a se identifica orice puncte de vulnerabilitate rămase, și, astfel, a se consolida încrederea în întregul sector. Riscul persistent de fragmentare a pieței financiare și de perturbări financiare ilustrează importanța, pentru zona euro, a accelerării instituirii uniunii bancare, evitând, în același timp, abordările ad hoc pentru soluționarea situațiilor de criză în sectorul bancar.
- (10) Sunt necesare reforme structurale în zona euro pentru a îmbunătăți funcționarea piețelor produselor și a pieței muncii, în vederea promovării competitivității, a consolidării procesului de adaptare aflat în desfășurare și a garantării sustenabilității realocării resurselor. În plus, reformele structurale joacă un rol esențial în facilitarea procesului de reechilibrare și de reducere a gradului de îndatorare. Pentru țările cu probleme de deficit, câștigurile în materie de competitivitate vor spori exporturile nete, ceea ce sprijină reechilibrarea modelelor de creștere în favoarea sectoarelor comercializabile cu o producție sporită, dar cu o nevoie mai scăzută de forță de muncă, sprijinind în același timp redresarea economică și reducerea ratelor datoriei. În același timp, în țările cu un excedent de cont curent reformele menite să îmbunătățească concurența ar putea contribui la realocarea de resurse și stimula investițiile în sectoarele necomercializabile. Acest lucru ar întări rolul cererii interne în cadrul creșterii economice, făcând ajustarea zonei euro mai simetrică. În același timp, criza a avut în mare măsură efecte asimetrice asupra ocupării forței de muncă în statele

membre din zona euro, țările cele mai afectate fiind cele cu cea mai gravă scădere a cererii interne, legată de inversările de cont curent. În absența unei absorbții efective și rapide a șomajului ciclic, ar putea apărea efecte de histerezis, atunci când șomajul devine cronic și mai puțin sensibil la dinamica salariilor. Prin urmare, realizarea de reforme structurale pe piața muncii este în continuare deosebit de importantă pentru reducerea riscurilor în domeniul coeziunii sociale și al potențialului de creștere în viitor în zona euro. Prin semnarea Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul uniunii economice și monetare, la 2 martie 2012, statele membre din zona euro s-au angajat să își coordoneze *ex ante* planurile naționale de reforme economice majore. Impactul măsurilor deja adoptate ar trebui să fie monitorizat de către Eurogrup, cu scopul de a încuraja adoptarea de acțiuni suplimentare, în cazul în care acest lucru este necesar, și de a intensifica nivelul de ambiție al reformelor în concordanță cu recomandările specifice fiecărei țări,

RECOMANDĂ statelor membre din zona euro să ia măsuri, în mod individual și colectiv, fără a aduce atingere competențelor Consiliului în ceea ce privește coordonarea politicilor economice ale statelor membre, dar în special în contextul coordonării politicii economice în cadrul Eurogrupului, în perioada 2013-2014, astfel încât:

1. În cadrul Eurogrupului să se adopte măsuri colective pentru asigurarea unei strategii politice coerente la nivelul zonei euro și pentru adoptarea deciziilor politice corespunzătoare, necesare pentru a asigura buna funcționare a zonei euro. Să se permită Eurogrupului să joace un rol central în cadrul consolidat de supraveghere aplicabil statelor membre din zona euro pentru a coordona și a monitoriza reformele, atât la nivel național, cât și la nivelul zonei euro, care sunt necesare pentru ca zona euro să fie stabilă și solidă și pentru a se asigura coerența politicilor.
2. Să se asigure faptul că Eurogrupul monitorizează și coordonează politicile fiscale din statele membre ale zonei euro și strategia fiscală generală implicită pentru zona euro în ansamblu, astfel încât să se asigure o politică fiscală favorabilă creșterii și diferențiată. În acest scop, Eurogrupul ar trebuie să analizeze opiniile Comisiei privind proiectele de planuri bugetare din fiecare dintre statele membre din zona euro, precum și situația și perspectivele bugetare pentru zona euro în ansamblu, pe baza evaluării generale de către Comisie a proiectelor de planuri bugetare și a interacțiunii dintre acestea.
3. Coordonarea trebuie să contribuie la asigurarea faptului că ritmul de consolidare fiscală este diferențiat în funcție de situația economică și bugetară a statelor membre din zona euro, cu o ajustare bugetară definită din punct de vedere structural, permițându-se stabilizatorilor automați să acționeze în funcție de strategia de ajustare, și a faptului că, având în vedere consolidarea credibilității politicii fiscale pe termen mediu, consolidarea bugetară este susținută de o combinație de venituri și cheltuieli în general eficiente și favorabilă creșterii și de reforme structurale adecvate, care consolidează potențialul de creștere economică.
4. Să se evalueze, în cadrul Eurogrupului, motivele care stau la baza diferențelor dintre ratele de creditare, în special pentru IMM-urile din statele membre din zona euro; să se analizeze consecințele fragmentării piețelor financiare din zona euro și să se ofere consultanță cu privire la modalitățile de contracarare a acestui fenomen. Pornind de la recapitalizarea și restructurarea din ultimii ani, să se promoveze pe mai departe exercițiul de echilibrare a bilanțurilor băncilor ca modalitate de inversare a procesului de fragmentare a pieței unice și să se îmbunătățească fluxul de creditare a economiei reale, în special în favoarea IMM-urilor. În acest scop: (a) să se asigure că evaluările bilanțurilor și testele de stres efectuate de mecanismul de supraveghere unic (MSU)

în cooperare cu Autoritatea Bancară Europeană (ABE) sunt încheiate respectându-se termenele convenite; (b) să se asigure condiții de concurență echitabile atunci când se aplică cerințele de repartizare a sarcinilor în cadrul procesului de recapitalizare a băncilor; (c) să se instituie mecanisme credibile de protecție fiscală împotriva unor eventuale recapitalizări a băncilor înainte de evaluarea bilanțurilor băncilor și a efectuării testelor de stres; (d) să se elimine stimulentele oferite băncilor de către autoritățile de supraveghere în vederea alinierii activelor și pasivelor în interiorul frontierelor naționale și (e) să se accelereze adoptarea măsurilor necesare pentru instituirea uniunii bancare, cuprinzând mecanismul de supraveghere unic, un mecanism de rezoluție unic, o capacitate de recapitalizare internă, un fond comun pentru soluționarea situațiilor de criză și o protecție fiscală comună, inclusiv posibilitatea recapitalizării directe a instituțiilor financiare.

5. Să se coordoneze *ex ante* planurile de reforme economice majore ale statelor membre a căror monedă este euro. Să se monitorizeze punerea în aplicare a reformelor structurale, în special pe piețele muncii și ale produselor și să se evalueze impactul acestora asupra zonei euro, luându-se în considerare recomandările Consiliului către fiecare stat membru al zonei euro. Să se promoveze în continuare ajustarea în zona euro, asigurându-se faptul că acest proces se derulează în mod echilibrat și structural, urmându-se îndeaproape reformele menite să remedieze denaturările comportamentelor din sectorul economic și cel al investițiilor atât în statele membre cu deficite de cont curent, cât și în cele care înregistrează excedente. Să se ia măsurile necesare pentru o punere în aplicare eficientă a procedurii privind dezechilibrele macroeconomice, în special prin evaluarea progreselor înregistrate în ceea ce privește angajamentele de reformă asumate de statele membre care se confruntă cu dezechilibre excesive și punerea în practică a reformelor în statele membre cu dezechilibre care necesită măsuri decisive pentru a limita efectele colaterale negative asupra celorlalte state din zona euro.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*